

De fiscale gevolgen van samenwonen

Als twee mensen gaan samenwonen, heeft dit nog niet direct financiële consequenties. Samenwoners houden ieder hun eigen vermogen en hun eigen schulden. De partner is, in beginsel, niet aansprakelijk voor de schulden van een ander. Bij het verbreken van de relatie is er over en weer geen alimentatie verschuldigd en moet ook het pensioen niet gedeeld worden. Om de samenwoning gevolgen te geven, kunnen samenwoners een samenlevingscontract maken.

Fiscaalrechtelijk heeft het samenwonen (ook zonder samenlevingscontract) wel gevolgen! Samenwoners zullen voor de inkomstenbelasting in veel gevallen als fiscaal partners gekwalificeerd worden. Voor het fiscaal partnerschap worden een aantal voorwaarden gesteld. Indien de samenwoners een notarieel samenlevingscontract hebben en op hetzelfde adres staan ingeschreven, is er op grond van de algemene wet inzake de rijksbelastingen sprake van fiscaal partnerschap.

De Wet op de Inkomstenbelasting geeft hier nog een uitbreiding op. De belangrijkste voorwaarde die hier gesteld wordt, is dat je op hetzelfde adres ingeschreven moet staan als je partner. Daarnaast moet er aan ten minste één van de andere voorwaarden voldaan worden. Voorbeelden van de andere voorwaarden zijn:

- Zij hebben samen een kind, of hebben een kind van elkaar erkend, of;
- Zij zijn als partner aangemeld voor de toepassing van een pensioenregeling, of;
- Zij hebben samen een eigen woning, enzovoorts.

Het gevolg van het kwalificeren als fiscaal partners is dat de samenwoners fiscaal met bepaalde inkomensbestanddelen kunnen 'schuiven' en hierdoor een fiscaal optimaal resultaat bereiken. Zo kunnen aftrekposten meer opleveren als je ze opgeeft bij de ander, krijg je soms hogere belastingkortingen als je samen aangifte doet of je betaalt samen minder belasting over je gezamenlijke vermogen.

Voor de inkomstenbelasting bestaan er echter ook nadelen aan het zijn van fiscaal partner. Zo zijn sommige aftrekposten lager met een partner of loop je ze zelfs helemaal mis.

Ook voor de erf- en schenkbelasting kan het van belang zijn. Voor de erf- en schenkbelasting worden samenwoners als fiscaal partners aangemerkt als beide partners meerderjarig zijn, zij op hetzelfde woonadres staan ingeschreven in de basisregistratie personen (of een soortgelijk systeem buiten Nederland), er een notarieel samenlevingscontract is met een wederzijdse zorgverplichting, zij geen bloedverwanten zijn én zij niet reeds met een ander een fiscaal partnerschap hebben. Uitzondering hierop is dat samenwonenden zonder samenlevingscontract ook als fiscaal partner kwalificeren indien zij ten minste 5 jaar op hetzelfde adres staan ingeschreven. Deze criteria voor het fiscaal partnerschap voor samenwoners zijn strenger dan die voor de inkomstenbelasting.

Als fiscaal partners van elkaar erven (omdat zij een testament hebben gemaakt) dan doen zij dit tegen de heffing van tariefgroep I: 10 tot 20%. Daarnaast krijgen zij de grote vrijstelling van € 650.913,-. Als samenwoners géén fiscaal partner zijn, hebben zij slechts een vrijstelling van € 2.173,- en wordt hetgeen verkregen belast tegen 30 tot 40%.

Woont u (net) samen en lijkt het fiscaal partnerschap een goed idee, dan kunt u nu al fiscaal partner worden door een samenlevingscontract op te maken. Wij kunnen een voor u passend samenlevingscontract opstellen.

*mr. B. Roest
notaris en fiscaal jurist*

Heemstra
& Roest
Notariaat

**Voor het bepalen
van uw koers!**

Tragelweg 2, 4501 HL Oostburg | Tel. +31 (0)117-453851
info@henrnotariaat.nl | www.henrnotariaat.nl